

TOÀN CẦU HÓA VÀ NỀN DÂN CHỦ XÃ HỘI

THOMAS MAYER^(*) (2008). **Globalisierung und die Soziale Demokratie.** In: *Sozialismus, Gesellschaftswissenschaft, Wiesbaden.*

NGUYỄN CHÍ HIẾU^(**)
dịch

Lý luận về toàn cầu hóa định hướng theo hành động

Kể từ những năm 1990, giữa các nhà khoa học xã hội và các trí thức có quan tâm tới những giá trị cơ bản và mục tiêu của nền dân chủ xã hội, cả về ngoại vi lẫn bên trong nội bộ các đảng *Quốc tế Xã hội chủ nghĩa*, đã khởi xướng một cuộc tranh luận đầy căng thẳng về những khả năng của một quá trình toàn cầu hóa hợp lý, mà bản thân nó lại làm cho dự án dân chủ xã hội có được vị thế toàn cầu. Trong đó, trước hết các kết quả nghiên cứu trên phương diện khoa học xã hội về chủ đề toàn cầu hóa và dân chủ xã hội cũng được coi trọng. Biểu hiện định hướng vào hành động của lý thuyết khoa học này tập trung chủ yếu ở ba tài liệu quan trọng là: *Báo cáo Rasmussen* của Đảng Dân chủ xã hội châu Âu năm 2003, nghiên cứu của Quốc tế Xã hội chủ nghĩa năm 2005 và Báo cáo *Toàn cầu hóa hợp lý* của tổ chức Công nhân quốc tế năm 2005. Các tài liệu này cho thấy một cách rõ ràng nhất việc xây dựng lý luận về dân chủ xã hội hướng tới thực tiễn và các thách thức

mới của toàn cầu hóa mà chúng tôi sẽ trình bày ở các phần tiếp theo.

Toàn cầu hóa tiêu cực và toàn cầu hóa tích cực

Khái niệm “toàn cầu hóa” dùng để chỉ sự mất ý nghĩa một cách to lớn và nhanh chóng của các ranh giới dân tộc và khu vực đối với sự phát triển kinh tế và xã hội của nhiều nước, nhưng không phải là đối với tất cả các nước kể từ gần ba mươi năm cuối của thế kỷ XX. Sự kết nối toàn cầu các thị trường hàng hóa quan trọng, cũng như các thị trường đầu tư và tài chính đã được tiến hành mạnh mẽ, trong khi các thị trường khác, nhiều thị trường dịch vụ và trước hết là thị trường lao động vẫn còn bị hạn chế trên phương diện khu vực, dân tộc hay thậm chí là địa phương. Sự truyền bá tri

^(*) GS. TS. Thomas Mayer là một trong những học giả hàng đầu về lý luận của Đảng Dân chủ xã hội Đức (SPD) hiện nay. Ông còn là nhà chính trị học nổi tiếng và đã sang Việt Nam nhiều lần để giảng bài và thuyết trình tại các hội thảo quốc tế liên quan đến CNXH dân chủ, đến chủ nghĩa Marx và CNXH đương đại.

^(**) TS., Viện Triết học, Học viện Chính trị - Hành chính quốc gia Hồ Chí Minh.

thức, thông tin và giải trí trong thời đại của Internet và truyền thông bằng vệ tinh đã không còn bị bó hẹp trong khuôn khổ biên giới một quốc gia, nhưng phần lớn người dân nghèo đói trên thế giới vẫn còn chưa có được phúc lợi và nền giáo dục phát triển.

Thông qua những dòng chảy không thể ngăn cản nổi của lao động di cư và những người tị nạn trên toàn cầu, các khu vực và các nền văn hóa khác nhau đã xích lại gần nhau hơn. Những phát triển đó cùng với du lịch đại chúng toàn cầu đã đem lại tất cả các loại bệnh tật, chúng trở thành hiện tượng toàn cầu, cho dù nhiều loại bệnh tật được coi như đã bị xoá sổ từ lâu, cũng như về nguyên tắc thì có thể chữa trị và cung cấp thuốc men cho tất cả mọi người, nhưng trên thực tế, ở các nước nghèo, nó chỉ giới hạn trong giới tinh hoa đặc quyền đặc lợi mà thôi. Các sản phẩm công nghệ cao như ô tô và máy tính hiện nay được lắp ráp tại một số nước, nhưng những bộ phận chi tiết của chúng được sản xuất rải rác khắp mọi nơi trên toàn thế giới. Các hiểm họa sinh thái của xã hội công nghiệp không kiêng nể bất kỳ ranh giới nào và tác động mạnh mẽ nhất ở những nơi ít gây ô nhiễm nhất, chẳng hạn như những trận lụt chết người tại Bangladesh là do nền công nghiệp tại Bắc Mỹ và châu Âu đã thải ra một lượng khí độc quá lớn vào khí quyển. Các quá trình toàn cầu hóa này là hiện thực, phong phú, có tác động và quy mô rất khác nhau.

Quá trình khắc phục các mâu thuẫn

Trên rất nhiều lĩnh vực, ví dụ như các thị trường tài chính rộng lớn không thể điều tiết nổi và sự tàn phá môi trường, cho thấy những hệ quả to lớn và thường là rất tiêu cực, khó khăn mà sự

chế ngự chúng, với những phương tiện hợp tác về chính trị quá kém phát triển trong giai đoạn toàn cầu hóa hiện nay, dường như là không thể. Giống như CNTB công nghiệp thế kỷ XIX trong quá trình phát triển của mình đã đem lại những lực lượng đối lập về xã hội và chính trị, tạo điều kiện cho việc xây dựng nên nền dân chủ và nhà nước xã hội ở rất nhiều nước và dần dà tạo ra những cấu trúc tích cực cho việc hạn chế và chế ngự nó, thì ngay trong trường hợp toàn cầu hóa này cũng xuất hiện những phương diện hội nhập tích cực cho việc tạo dựng nên những kết cấu hành động chung rất rõ ràng.

Các đảng chính trị, các công đoàn, sáng kiến công dân, phong trào công dân toàn cầu, các thiết chế xuyên quốc gia, các phân tích khoa học về hệ quả của sự tiếp biến tiêu cực và (thông tin) đại chúng toàn cầu đang hình thành sẽ tác động mạnh mẽ tới việc tạo dựng nên những hình thức mới của sự hợp tác chính trị xuyên quốc gia, có thể cho phép điều tiết được dần dần (trên phương diện sinh thái, kinh tế vĩ mô và xã hội) CNTB toàn cầu. Chỉ khi nào thay thế quá trình toàn cầu hóa (chỉ có tính chất) tiêu cực hiện nay bằng một toàn cầu hóa tích cực của hợp tác chính trị rộng lớn thì khi ấy, năng lực của nó mới được sử dụng cho nền văn minh của nhân loại.

Trong trung tâm của sự toàn cầu hóa về kinh tế, xuất hiện nhiều quá trình khác nhau, nhưng chúng chỉ liên kết với nhau về một vài phương diện nào đó và đem đến những thách thức cũng hoàn toàn khác nhau: *Thứ nhất*, đó là sự hội nhập toàn cầu của các thị trường hàng hóa và dịch vụ. Thông qua quá trình tự do hóa thương mại thế giới ngày càng tăng và việc xoá bỏ các rào

cản thuế quan và các trở ngại thương mại khác (Hiệp ước chung về thuế quan và mậu dịch – GATT mà sau này là Tổ chức Thương mại thế giới - WTO), các thị trường quốc gia được bảo hộ đang ngày càng phát triển thành một thị trường thống nhất toàn thế giới. Nền kinh tế quốc dân của từng quốc gia không còn có thể đáp ứng được nhu cầu của cạnh tranh về hàng hóa và dịch vụ được sản xuất ra từ nơi khác. *Thứ hai* là sự cáo chung của trật tự tài chính thời kỳ hậu chiến (Bretton Woods) với tỷ giá hối đoái hướng theo đồng Đôla, sự mở cửa biên giới cho các dòng chảy tài chính cũng như sự phát triển công nghệ thông tin tạo ra khả năng truyền thông giá rẻ khắp địa cầu đã làm cách mạng hóa thị trường tài chính. Công cụ mới nhằm bảo đảm về kỹ thuật tài chính và tỷ giá hối đoái với tất cả các loại hình hàng hóa, tài chính và ngoại tệ đã dẫn tới đỉnh cao lịch sử chưa từng có của kinh doanh tài chính đầu cơ. *Thứ ba*, nắm quyền thống trị trên rất nhiều thị trường hàng hóa kỹ nghệ phát triển nhất là một số lượng các tập đoàn lớn xuyên quốc gia. Điều tương tự cũng xảy ra đối với lĩnh vực thông tin đại chúng và công nghiệp giải trí điện tử.

Trong quá trình mở này của nền kinh tế toàn cầu và các giai đoạn phát triển tiếp theo, sự cân bằng giữa sức mạnh kinh tế tư nhân và sức mạnh điều tiết chính trị, giữa áp lực cạnh tranh ngày càng lớn và các cơ hội thị trường mới, giữa các nước có nền công nghệ cao và các nước có tiền công thấp cần được phân phối như thế nào, điều này không chỉ phụ thuộc vào hiện trạng của bản thân toàn cầu hóa kinh tế. Nó còn bị quy định bởi cuộc đấu tranh về mật độ và tác động của sự hợp tác chính trị xuyên quốc gia, bởi mức độ đồng thuận

về những mục tiêu điều tiết chính trị và các công cụ thực hiện chúng cũng như sự thực hiện các mệnh lệnh dân sự đối với các sách lược hành động toàn cầu của các tập đoàn lớn. Cái quyết định cuối cùng đối với cơ hội về các mục tiêu chính trị của nền dân chủ xã hội trong thời đại toàn cầu hóa là mối quan hệ giữa toàn cầu hóa thị trường và sự điều tiết toàn cầu.

Dân chủ hóa toàn cầu

Quá trình dân chủ hóa toàn cầu đang thật sự diễn ra trên các bình diện hiện thực khác nhau (như bình diện kinh tế, xã hội, sinh thái, chính sách an ninh, văn hóa và thông tin) đã có tác động mạnh mẽ tới tất cả mọi người trên thế giới, trong khi cùng lúc ấy, những cơ hội biến mất càng ngày càng nhanh do chỉ tập trung vào hiến pháp quốc gia và chính sách quốc gia. Từ vấn đề nan giải trên đã xuất hiện một nan đề chính trị căn bản và quan trọng. Những vấn đề từ cuộc sống xã hội chung không tránh khỏi đối với từng cá nhân và đặc biệt là đối với toàn thể xã hội thông qua sự tự do lựa chọn, xét về hạt nhân, luôn là các vấn đề chính trị và chúng cần tới giải pháp chính trị thông qua các quyết sách chung tương ứng. Theo ý tưởng chính trị hợp thức hóa chung được thừa nhận của chính sách hiện đại, những vấn đề như thế chỉ có thể được giải quyết khi chúng ta chú ý tới ba tiêu chuẩn có hiệu lực sau:

Thứ nhất, sự bảo đảm các quyền con người phổ quát phải là bộ khung và mục tiêu của các giải pháp hợp pháp cho các vấn đề;

Thứ hai, tất cả những người có liên quan (đến quyết định) cần phải cùng nhau đưa ra những quyết định theo một phương pháp dân chủ;

Thứ ba, về nguyên tắc, tập thể những người đưa ra quyết định cần phải được mở rộng, như nhóm vấn đề được đề cập và sau đó mở rộng tới những người có liên quan tới những quyết định ấy.

Tính công dân toàn cầu tất yếu

Theo nghĩa này, sự tác động của tính chất chính trị và những hệ quả toàn cầu của quá trình toàn cầu hóa với những chuẩn mực phổ quát của các quyết sách chính trị hợp thức trong thời hiện tại tất yếu sẽ dẫn tới ý tưởng về một tính công dân toàn cầu với những quyền lợi của tính công dân toàn cầu ấy. Một công dân, ví dụ như tại Bangladesh thấy mình bị phương hại tới lợi ích sống và sức khoẻ căn bản do châu Âu và Mỹ gây ra có quyền đưa ra yêu sách của mình cho một tác động tương ứng đối với các quyết sách nhằm xoá bỏ các tổn hại này.

Những quyền lợi, khả năng tác động và nghĩa vụ trách nhiệm, xét theo tất cả những vấn đề được đề cập trên, là có tính chất toàn cầu. Điều đó không có nghĩa rằng, giờ đây tất cả các quyết sách chính trị là có tác động tới từng xã hội, cũng như các yêu sách chính trị (xuất phát) từ các quyền công dân lại có thể được thực hiện một cách có mục đích dưới hình thức hiến pháp của một nhà nước toàn cầu. Hơn thế, điều quan trọng là cần phải tìm ra bình diện quyết sách tương ứng cho từng phạm vi vấn đề chính trị và các phương cách ra quyết sách tối ưu nhất có thể. Dù được xem xét trên bình diện địa phương, quốc gia, khu vực hay toàn cầu, thì trước hết chúng phụ thuộc vào việc xác định xem có thể giải quyết tốt nhất vấn đề được đề cập đến như thế nào. Điều tương tự cũng diễn ra với đa dạng các phương pháp để đưa ra quyết sách chính trị. Do

vậy, trong các bước đi và công cụ riêng lẻ của nó, nền dân chủ toàn cầu trước hết có nghĩa là một quá trình mở, mà trong đó quyền công dân toàn cầu tạo lập được giá trị thực tiễn chính trị của mình. Theo nghĩa này, nền dân chủ toàn cầu là một yếu tố cơ bản và là tiền đề cho nền dân chủ xã hội trong những điều kiện của toàn cầu hóa.

Những phúc lợi công toàn cầu

Sự liên kết thị trường thế giới nhằm mục tiêu bảo đảm các phúc lợi công toàn cầu có thể được coi là điều kiện cho việc hiện thực hóa các quyền cơ bản phổ quát. Một vài phúc lợi trong số đó, chẳng hạn như một mức độ bền vững tối thiểu về tài chính và sự bảo đảm liên tục môi trường sống bền vững cũng đồng thời là những điều kiện cơ bản cho sự duy trì một cách dài lâu của bản thân hệ thống thị trường toàn cầu. Quan niệm về phúc lợi công toàn cầu đã được phát triển trong khung chương trình của *dự án UNDP* mới và có liên hệ hành động chính trị trực tiếp. Một mặt, nó trình bày một loạt các phúc lợi công như an ninh quốc tế, bền vững sinh thái, ổn định về thị trường tài chính, v.v... đều có lợi cho tất cả mọi người và trong chừng mực như vậy thì tất cả mọi người đều có thể có lợi ích chung. Và mặt khác, nó hàm chứa một loạt các phúc lợi tập thể cơ bản như được chăm sóc sức khoẻ, được giáo dục và đào tạo, an sinh xã hội và có cơ hội nghề nghiệp, và xét từ các lý do chuẩn tắc thì chúng phải được dành cho tất cả mọi người, nhằm đảm bảo những điều kiện tối thiểu cho một cuộc sống nhân văn ở khắp mọi nơi trên thế giới. Luận điểm này liên quan tới sự cộng tác phát triển và trong chừng mực như vậy, nó là một *dự án hợp tác toàn cầu*.

Toàn cầu hóa và nền dân chủ xã hội

Các nhà dân chủ cực đoan như nhà chính trị học người Mỹ Benjamin Barber dự đoán rằng, chỉ từ sự kích hoạt trên quy mô toàn thế giới của xã hội dân sự thì mới có thể chờ đợi một quá trình dân sự hóa chủ nghĩa tư bản toàn cầu^(*). Các thiết chế và các cấu trúc của nền dân chủ đại diện, một mặt, đang bị xoá bỏ bởi những lợi ích công dân và những lợi ích công dân thế giới thực thụ và mặt khác, do rào cản của các lợi ích kinh tế xuyên quốc gia, chúng lại rất ít có khả năng tổ chức được một sự điều tiết chính trị toàn cầu có hiệu quả. Các mạng lưới xuyên quốc gia và các hoạt động của xã hội dân sự là điều kiện cơ bản và nhân tố quyết định của nền dân chủ toàn cầu. Chúng có thể cải thiện đáng kể những tác động của các thiết chế xuyên quốc gia, các liên hiệp hợp tác khu vực và các chính phủ tham gia điều tiết toàn cầu, và gắn gũi với kinh nghiệm sống của những người có liên quan. Nhưng chúng không thể thay thế lẫn nhau. Từ giác độ dân chủ xã hội thì xã hội dân sự toàn cầu là một bộ phận quan trọng, nhưng hoàn toàn không phải là toàn bộ (quá trình) dân chủ hóa toàn cầu.

Nhà triết học Gottfried Hofer đã lồng ghép sự luận chứng của ông về các quyền công dân thế giới (về mặt xã hội toàn cầu) vào đề xuất hỗ trợ và hữu ích về một nền cộng hoà thế giới. Về thực chất thì một ý tưởng chủ đạo như thế có thể áp dụng được về phương diện chính trị, trong chừng mực nó mong muốn là một biểu tượng có tính chất định hướng

^(*) Benjamin Barber (1995), *Coca cola và cuộc thánh chiến*, Bern.

cho những quá trình phong phú của dân chủ hóa toàn cầu, chứ không phải cho một nhà nước toàn cầu. Dân chủ hóa toàn cầu có nghĩa là xác lập sự ưu tiên của các hoạt động chính trị dân chủ hợp pháp so với các quyết sách cá nhân về sự phát triển kinh tế và xã hội. Nó đòi hỏi tiếp tục triển khai, mở rộng và tăng cường kết nối bốn sự điều tiết chính trị xuyên quốc gia đã được khởi động bởi quá trình dân chủ hóa toàn cầu: *thứ nhất*, các thiết chế chính trị toàn cầu (trước hết là Liên Hợp Quốc - (UN), tiếp đến là các tổ chức thấp hơn của UN và khả năng hành động của các tổ chức này về kinh tế, xã hội, chính trị và sinh thái); *thứ hai*, các thiết chế, cam kết có thể điều tiết những vấn đề toàn cầu đặc thù (ví dụ như của WTO, Hiệp ước bảo vệ môi trường, Nguyên tắc bảo vệ khí hậu, Hiệp ước về an toàn lao động, v.v...); *thứ ba*, xây dựng và liên kết các hệ thống khu vực về hợp tác chính trị (như EU, ASEAN, SAARC, Mercosur, NAFTA, v.v...) và *thứ tư*, các sáng kiến xuyên quốc gia về xã hội dân sự.

Cơ sở của kế hoạch này là ý tưởng về các quyền công dân toàn cầu. Kế hoạch sẽ được cụ thể hóa dần dần trong các thiết chế toàn cầu và trong các hình thức hành động của xã hội dân sự^(*).

Dân chủ xã hội trong thế giới toàn cầu đòi hỏi được xây dựng tương thích với tính công dân toàn cầu và có tác động mạnh mẽ về mặt chức năng và sự liên kết bốn bình diện quyết sách chính trị xuyên quốc gia trong một quá trình mở. Giữa những bình diện này có tác động qua lại mạnh mẽ với nhau và có thể tổ chức một cách có chủ đích. Nguyên tắc hỗ trợ bao hàm quy tắc cơ

^(*) The Commission on Global Governance (1995).

bản cho sự phân bổ các quyết sách trên các bình diện này:

Bình diện xã hội dân sự. Tại đây, các thách thức xã hội và chính trị có thể được đề cập tới và được xử lý, liên quan trực tiếp tới thế giới sống của con người và có thể được điều tiết tại chỗ trong các phương pháp thông tin. Các mạng lưới hoạt động xã hội dân sự quốc gia, khu vực và toàn cầu đã có tác động vượt lên trên với tư cách là những cuộc vận động công dân hành lang đối với các quá trình ra quyết sách (được thể chế hóa) của những bình diện nằm trên chúng.

Bình diện các thiết chế chính trị quốc gia. Ở đây, cần phải đưa ra các quyết sách chính trị có thể được thực hiện một cách có hiệu quả. Còn ở các thang bậc cao hơn về hợp tác chính trị, cần đưa ra những vấn đề mà việc xử lý chúng có thể đem lại thành công. Giáo dục, văn hóa, công bằng xã hội và an sinh xã hội, an ninh, các quan hệ lao động là những nhiệm vụ chính trị đầu tiên đối với bình diện quyết sách của nhà nước (dân tộc). Đồng thời, các thiết chế chính trị quốc gia cũng là một công cụ quan trọng cho quyết sách chính trị đối với những bình diện nằm phía trên của các khu vực lớn và của thế giới.

Bình diện cộng tác chính trị khu vực, ví dụ điển hình là EU đang phát triển lớn mạnh, có ba vai trò đối với việc xây dựng chính trị. Nó điều chỉnh các vấn đề hứa hẹn có thể giải quyết thành công trên bình diện khu vực như chính sách thương mại và chính sách kinh tế. Nó tác động tới bình diện hợp tác chính trị toàn cầu nằm ở phía trên và đảm bảo mức độ mong muốn về sự nhất trí và điều phối các quan hệ đời sống trong nội bộ các nước thuộc về nó.

Trên bình diện toàn cầu của UN, của các nhóm điều phối toàn cầu như G8 và của các thiết chế và cơ quan có tác động trên toàn thế giới (như WB, IMF, WTO, Nghị định thư Kyoto về bảo vệ khí hậu) cần phải tìm ra những điều tiết chung và các cơ chế thực hiện cho các vấn đề chỉ có thể điều tiết được trên bình diện toàn cầu. Thuộc về đó là những vấn đề về các chuẩn mực sinh thái và xã hội tối thiểu, về sự điều tiết các thị trường tài chính và về các nguyên tắc ứng xử của các tập đoàn xuyên quốc gia. Việc thành lập một Hội đồng bảo an cho các vấn đề kinh tế với những quyền quyết định và quyền tư vấn chung, như Hội đồng UNO về Global Governance 1994 đã đề xuất, là một ví dụ cho sự bổ sung đầy ý nghĩa và nối kết các thiết chế này với nhau.

Xây dựng và kết nối bốn đường dẫn chính trị nói trên là một quá trình dân chủ hóa toàn cầu, cho phép thực hiện bước tiến nhỏ và lớn mà hướng đi của chúng đã được định hình bởi quyền công dân thế giới và nền dân chủ xã hội, và các hình thức cũng như tốc độ của nó chỉ có thể được quy định bởi sự đồng thuận của cộng đồng các nhà nước và các xã hội dân sự.

Liên kết toàn cầu các thị trường

Liên kết xã hội các thị trường mở nhằm mục tiêu thực hiện trên toàn cầu các quyền xã hội cơ bản. Từ tính chất của những tác động của các thị trường hội nhập xuyên quốc gia có thể đưa ra năm nghĩa vụ hành động chính trị toàn cầu đối với các cấu trúc nghĩa vụ xã hội được định nghĩa thông qua các quyền cơ bản và nền dân chủ^(*), là:

^(*) David Held (2000), *Một thế giới toàn cầu hoá? Văn hoá - kinh tế - chính trị*, London, tr. 428.

Thứ nhất, tạo lập các khung luật pháp cho diễn biến thị trường theo giác độ chi phí xã hội và chi phí kinh tế. Các mối quan hệ giữa việc đặt mục tiêu chính trị và hành động kinh tế trên bình diện xuyên quốc gia cần phải được đàm phán mới và cân đối lại. Trong mọi trường hợp, nền kinh tế xuyên quốc gia cần tới sự xây dựng các thiết chế chính trị cho phép liên kết các nhà hoạt động có liên quan vào các cấu trúc trách nhiệm, trên cơ sở các quyền căn bản.

Thứ hai, các hình thức mới của điều phối kinh tế đối với các hoạt động thương mại toàn cầu, trước hết là thông qua một chính sách điều tiết xuyên quốc gia của các thiết chế (đã được cải tổ) như IMF, WB, OECD và nhóm G7 nhằm tới các mục tiêu chính trị hợp thức. Vấn đề ở đây là, chẳng hạn như, cần phải tổ chức và điều hành cơ quan điều tiết toàn cầu ra sao chỉ còn có ý nghĩa phụ mà thôi. Điều quan trọng là việc nó có khả năng điều phối được hoạt động kinh tế của các bình diện khu vực và toàn cầu khác nhau, cũng như của các nhà hoạt động kinh tế và xã hội khác nhau, cùng hướng về các quyền cơ bản^(*).

Thứ ba, có ý nghĩa đặc biệt quan trọng là sự điều tiết các thị trường tài chính quốc tế, mà các tác động khó lường của chúng có thể làm phương hại toàn bộ nền kinh tế quốc dân đến mức đe dọa xuất hiện các rủi ro rất lớn đối với khả năng hoạt động kinh tế và chính trị của các xã hội có liên quan. Sự minh bạch, trách nhiệm và khả năng điều phối phù hợp mục đích trong những điều kiện dân chủ được kiểm soát, xét về các

quyền cơ bản, là những hệ quả không thể tránh khỏi của toàn cầu hóa kinh tế.

Thứ tư, việc trợ giúp phát triển, xoá nợ và các điều kiện tín dụng kích thích phát triển toàn cầu, cùng với sự thay đổi chính sách của WB và của IMF là những hệ quả toàn cầu không thể khác được từ những thị trường hội nhập.

Thứ năm, tất cả những biện pháp điều tiết kinh tế, xã hội và sinh thái có được tính hợp thức của chúng trước hết từ mức độ của các quá trình chính trị được tranh luận và kiểm soát một cách dân chủ. Sự dân chủ hóa các quyết sách trong các thiết chế xuyên quốc gia và sự cải tổ Hội đồng bảo an Liên Hợp Quốc là những bước tiến quan trọng trên con đường tiến tới một sự phát triển như vậy.

Đối với sự hiện thực hóa các mục tiêu dân chủ xã hội trong phạm vi toàn cầu hóa các thị trường hội nhập, điều này có nghĩa là:

Liên kết các thị trường thế giới

Những nguyên tắc của thương mại thế giới, như được trình bày trong Cương lĩnh của WTO cần phải được giải phóng khỏi những rào cản thương mại hiện tồn bất lợi đối với những nước đang phát triển.

Các tiêu chuẩn cho những quan hệ lao động nhân văn của ILO cần phải được thực thi trên toàn thế giới, trong đó các sản phẩm được sản xuất ra theo tiêu chuẩn này cần phải được đánh dấu trên các thị trường.

Các quy chế sinh thái hiện tồn cần được thể chế toàn cầu kiểu WTO tiếp tục xử lý nhằm đảm bảo các tiêu chuẩn sinh thái của sản xuất và của các sản phẩm. Việc thực thi Công ước Kyoto là một viên đá tảng cho một ngôi nhà như vậy.

^(*) Altvater Elmar, Birgit Mahnkopf (2002), *Những ranh giới của toàn cầu hoá. Kinh tế, sinh thái và chính trị trong xã hội toàn cầu*, Muenchen.

Chính sách phát triển

Chính sách phát triển toàn cầu phải theo đuổi hai mục tiêu gắn bó chặt chẽ với nhau: *thứ nhất*, sự giúp đỡ của các quốc gia giàu có và của toàn bộ cộng đồng thế giới nhằm gìn giữ những quyền cơ bản của tất cả các cá nhân trên toàn thế giới và *thứ hai*, giảm thiểu hình thức cực đoan hiện nay của sự khác biệt về phúc lợi giữa những nước nghèo và những nước giàu.

Các Mục tiêu Thiên niên kỷ của UN tạo nên cơ sở mà theo đó, các nước giàu cần phải hợp tác với nhau để tiến gần hơn tới các mục tiêu này. Ở đây, cần phải thực hiện đồng thời cả hai việc: vừa bảo đảm các quyền cơ bản và vừa đáp ứng các điều kiện cơ bản cho mức độ ổn định nhất

định của các quan hệ toàn cầu với tư cách là một chính sách an ninh phòng ngừa.

Quan niệm hạt nhân này là câu trả lời dân chủ - xã hội chủ nghĩa đối với những thách thức quá trình toàn cầu hóa bị quy định bởi thị trường, là một định hướng có tính chất cương lĩnh của *Quốc tế Xã hội chủ nghĩa* và của các đảng thành viên của nó. Nó dựa trên cơ sở các phân tích, quan niệm và các mô hình khoa học. Ở đây hội tụ một phần hay toàn bộ các quan niệm lý thuyết và chính trị có định hướng tới các lựa chọn (về kết cấu mang tính) xã hội chủ nghĩa tới toàn cầu hóa thị trường. Vấn đề chính trị còn bỏ ngỏ là cần phải tổ chức các tình trạng chính trị và xã hội ra sao để có thể thực hiện thành công quan niệm này □